

EDITORIAL

Amb el Cap d'Any a tocar, tornem a editar el número ordinari de la revista *Arxiu d'Etnografia de Catalunya* que, com cada any, recull els articles que ens han fet arribar tant autors i autores consolidats com estudiants del màster en Antropologia Mèdica i Salut Global, del màster en Antropologia Urbana, Migracions i Intervenció Social o del doctorat en Antropologia i Comunicació, que s'imparteixen al Departament d'Antropologia, Filosofia i Treball Social de la URV. Cal no oblidar que, com hem esmentat en altres ocasions, la doble vocació de la revista és difondre la recerca feta des de Tarragona i també donar a conèixer els treballs de persones que fan estades de recerca al DAFITS o de professorat que ens visita per impartir docència en algun dels nostres ensenyaments.

El curs 2021-22 ha estat el del retorn a la normalitat de la docència i la recerca. Hem experimentat la tornada a la presencialitat, malgrat que també ens hem pogut adonar que ja no podem prescindir de les connexions i les trobades virtuals. Aquests dos anys de pandèmia i de virtualització de la docència i de bona part de la recerca han comportat un procés

complex de (des)aprenentatges que encara condicionen el moment actual del món, en general, i de les universitats, en particular. Precisament un dels articles, “Lugares de memoria de la pandemia del coronavirus en el contexto de la ciudad de Madrid”, aborda la (post)pandèmia des de la perspectiva de com se n’ha fet memòria a la ciutat de Madrid. L’autor, Rodrigo Almazán (màster en Antropologia Urbana, Migracions i Intervenció Social) ha rastrejat els memorials que s’han anat duent a terme en aquesta ciutat des de la finalització de la primera onada i el primer confinament de 2020 per tractar de descobrir de quina manera la pandèmia es farà present i s’explicarà a l’espai públic.

L'article “Retos etnográficos: analizando el movimiento *slow food* en Brasil y Alemania”, de Thalita Khalix, estudiant del doctorat en Antropologia i Comunicació, tracta els reptes de plantejar una metodologia comparativa per analitzar aquest moviment alimentari mitjançant una aproximació etnogràfica al Brasil i Alemanya. L'objectiu, ens diu ella, és entendre com difereixen les estructures, les agendes i les maneres d'actuar a Amèrica Llatina i a Europa. El treball desgrana amb detall els reptes metodològics de fer etnografia *at home*, multisituada i en temps de pandèmia. Seguint amb el consum alimentari, Daniela Minuzzo, Eliane Vargas i Fabiana Kraemer analitzen la representació del feminisme a partir de l'anàlisi de l'estratègia publicitària de la marca de te brasilera The Feminist Tea. En el seu article, “Consumo e feminismo: narrativas de afirmação identitária sobre o feminismo na marca «the feminist tea»”, les autores assenyalen que el consum expressa codis culturals i analitzen les narratives d'aquesta marca de te per concloure que es produeix una apropiació publicitària de l'afirmació identitària i del feminisme. A més, es plantegen quins són els límits i les possibilitats d'utilitzar l'espai de consum com a escenari de militància.

De la seva banda, Irene Sabaté, investigadora de la UB, ens exposa una reflexió sobre el deute, un tema que va assolir molta significació arran de la crisi financera de 2008 i que avui torna a ser molt actual en el context inflacionista i d'apujada dels tipus d'interès. Irene Sabaté presenta una aproximació antropològica al deute per anar més enllà de la interpretació econòmica i entendre'l, també, en clau moral i social. L'autora de l'article

“El deute com a fet social” revisa algunes etnografies que valoren el significat social i moral del deute fins a detenir-se en una etnografia pròpia centrada en el deute hipotecari a l'Estat espanyol en el context de la crisi provocada per l'esclat de la bombolla immobiliària. També Mayan Doré, investigadora associada a la Universitat de Lancaster, es refereix al contingut moral de l'economia neoliberal. En aquest cas, Doré, en el seu article ««Una casa como regalo»: economías morales y economías políticas en las viviendas públicas de Sídney», aborda les intervencions urbanístiques i analitza com les relacions de moralitat quotidiana sostenen mesures urbanístiques neoliberals contràries als interessos locals. L'autora planteja aquesta qüestió a través d'una etnografia sobre els usos i manteniments d'un parc d'habitatge públic a Sídney (Austràlia), i examina la manera com els inquilins dels habitatge públics es veuen obligats a mostrar-se mereixedors i agraïts per haver rebut les ajudes públiques.

Yolanda Bodoque i Joan Prat, de la URV, en l'article “Una mirada propia: un recorrido por los manuales de antropología en el contexto español”, fan una revisió exhaustiva de la producció de manuals d'antropologia d'acadèmiques i acadèmics de l'Estat espanyol. Els autors es fan ressò de la bona qualitat dels manuals que ressenyen, malgrat que constaten que els més profusament citats en els programes de les assignatures s'han produït en el context internacional. Una primera part de l'article està dedicada a revisar els manuals existents amb una gran proximitat de detall, mentre que a la segona part se'ns explica el context en el qual es van escriure per endinsar-se en l'anàlisi dels objectius acadèmics perseguits pels seus autors. Amb tot plegat es pregunten si aquests manuals d'antropologia han pretès tenir una mirada pròpia i diferenciada de la que ens aporta la literatura de manual produïda a l'estranger.

A “Generació *openmind*. Relats d'adolescents fills i filles de famílies marroquines entorn de la socialització i els processos d'identificació. Un estudi de cas a Alzira”, Marta Vela explora els reptes a què s'enfronten els fills i filles adolescents de persones arribades a l'Estat espanyol procedents dels Marroc. L'autora reproduïx els relats dels joves per analitzar els projectes de la migració familiar, les comoditats i dificultats dels adolescents per accedir i participar en els espais de socialització i, final-

ment, la complexitat dels seus processos d'identificació. És una mirada complexa sobre les mal anomenades *segones generacions migrants* feta des d'una acurada aproximació etnogràfica al País Valencià.

Luca Benvenga, investigador de la Universitat de Salento, en el seu article “Nuevas metodologías de e-salud. La relación asistencial para una generación que envejece” planteja que, davant el repte de l'envelliment de la població i de la prolongació de l'esperança de vida, cal dissenyar noves polítiques socials destinades a empoderar la ciutadania per incentivar-la a participar en els seus processos de salut. En aquest sentit, l'autor proposa utilitzar les oportunitats que ofereixen les TIC, aplicades a la salut electrònica, per afrontar el desafiament que ens planteja l'atenció i la cura social i sanitària de les persones grans.

Tanquen aquest volum les ressenyes de llibres que són novetats editorials d'interès i les notes d'algunes de les recerques en curs liderades per investigadores del DAFITS. Esperem que gaudiu del contingut d'aquest número i, com sempre, us agraim que en feu difusió.